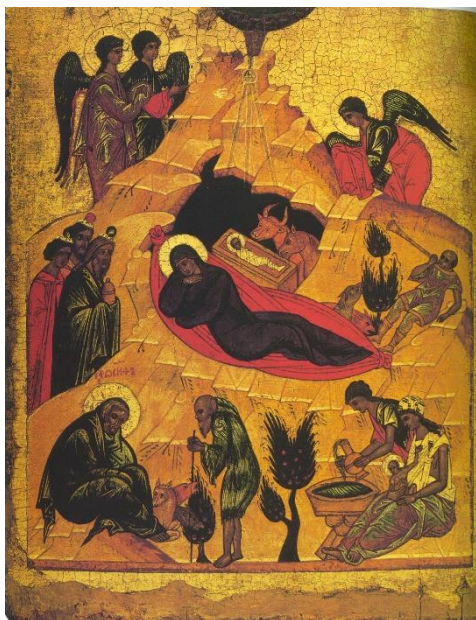

Navazujeme na minulé rozjímání o duchovních smyslech srdce, z nichž je zrak syntézou všech ostatních smyslů. Co nelze slovy ani zprostředkováním ostatních smyslů zcela vyjádřit, to otevře k dokonalejšímu chápání zrak. Proto nás tradice církve stále učí Boží tajemství kontemplotovat a v srdci je pak zakoušet v souznění všech ostatních smyslů, abychom měli ne částečné, ale celistvé (integrální) poznání. Vstupem do adventu sílí touha po příchodu Pána. Proto již nyní začněme kontemplotovat ikonu **Narození Páně**, abychom rozjímání (slovo k ní) dokončili ve vánočním měsíci prosinci:

Vtělený Kristus je středobod, do kterého se sbíhají všechny linie vesmíru: proto nejstarší vyobrazení *Narození Páně* umísťovala do středu scény Ježíšovy jesličky. Postupně dostává ústřední místo ale také Bohorodička a obsah vyobrazení se rozšiřuje na celé dějiny spásy ve zkratce. Pozorujeme tak příjezd králů od Východu vzhůru za hvězdou symbolizující lidství, které hledá ztracený ráj pozvednutím mysli k Bohu. Tři králové vlevo na ikoně stoupají vzhůru, což obrazně vyjadřuje lidské úsilí, které se snaží proniknout do Božích tajemství. Bůh je ve výšinách, proto se dva andělé dívají nahoru, k trůnu Trojice. Anděl dosvědčuje vždy přítomnost Boží. Další anděl obrací svůj pohled k pastýřům a sděluje jim, že je zbytečné snažit se vystoupit nahoru: nastala totiž chvíle, kdy sám Bůh sestupuje shora. Zapotřebí je mít jednoduše čisté srdce, abychom ho mohli vidět (srv. *Mt 5,8*).

Pastýř na pravé straně ikony (naproti králům) naslouchá hlasu zvěstování anděla. Představuje vyvolený národ, onen národ, který si vyvolil Bůh sám – Bůh, kterého nyní vidíme jako toho, kdo sestupuje z nebe sám jako dobrý Pastýř, aby shromáždil své stádo, ke kterému už po dlouhá staletí promlouval mnoha způsoby (srv. *Žid 1,1*). Ve středu ikony je umístěna betlémská jeskyně, ve které se milost Spasitele zjevila, když se čas naplnil (srv. *Tít 2,11*). Sestoupila k nám, aby usmířila všechny, vzdálené i blízké (srv. *Ef 2,17*).

Milost (*gratia*) podle svatého Augustina má stejný jazykový kořen jako výraz *zdarmané* (*gratis*). Latinští otcové měli vážné důvody k tomu, aby neústupně hájili toto pojetí křesťanského učení proti pelagiánům (přesvědčeným o síle lidské šikovnosti, která Boží pomoc odsouvá na „vedlejší kolej“). Řekové zase vystupovali proti dualistickým tendencím, a proto zdůrazňovali zase jiný aspekt téže jediné společné víry: museli zdůrazňovat rozměr spolupráce všech stvořených sil s milostí.

Ozvěnu jejich postoje slyšíme v byzantské liturgii: „Co ti přineseme, Kriste, že ses zjevil kvůli nám na zemi jako člověk? Vždyť každé stvoření pocházející od tebe vzdává ti díky: andělé zpěv, nebesa hvězdu, mágové dary, pastýři údiv, země jeskyni, pustina jesle; a my – Pannu Matku.“ Tento text bezpochyby inspiroval naši ikonu. Církev v modlitbě přináší Pannu Marii Bohu. Touto nabídkou otevírá tajemství vtělení. Bůh může sestoupit na zem, což bylo předobrazeno Jakubovým žebříkem (srv. Gn 28), viděním, které se stalo pravým opakem Babylonské věže (srv. Gn 11): lidského úsilí získat si nebe vlastními silami. V ráji nabídl had Evě falešnou možnost stát se Bohem (srv. Gn 3,5); nová Eva se nabídla, aby se Bůh mohl stát člověkem. Pochybnosti svatého Josefa, který byl pokoušen ďáblem, který na sebe bere podobu pastýře, jsou vykresleny v levém rohu scény a představují naše věčné váhání, neboť nejsme schopni pochopit ani moc Boží, ani velikost člověka. Pravdu o Ježíši Kristu, že je skutečný Bůh, Bůh z pravého Boha, musel Josefovi vyjevit anděl.

Na druhé straně ikony, v jejím pravém rohu, jsou dvě moudré ženy, které myjí novorozence a jsou podle apokryfního vyprávění ochotny dosvědčit panenské narození Krista, který přišel na svět jako člověk. Tím, že myjí děťátko, jako každého člověka, který se právě narodil, navíc dosvědčují, že Ježíš je opravdový člověk... (*dokončení v prosinci*)

S. Luisa Karczubová

Nebojme se ničeho, vždyť Pán je stále s námi! Tužme z celého svého srdce po daru, který nám Pán touží dát: je jím *Perla svobody*, kterou chce vložit do našeho srdce, abychom se postupně stali úplně svobodní pro Pánovo Srdce! Pokud náš milý Ježíš má své probodené Srdce zlaté zlatou láskou, potom rozdrčené Srdce Ducha Svatého je z bílého zlata! Je naprosto jasné, že jde o průměr něčeho, co je nám velmi vzácné, přesto nebeské zlato si nemůžeme blíže představit, vždyť: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“ (1Kor 2,9) Naší starostí tedy zůstává jediné: abychom byli skutečně lidmi, kteří Pána milují, a to z celého srdce, skutečně, doopravdy! O to prosme, to ať se stane naší jedinou starostí a také milou povinností. Jen svoboda našich srdcí nám přinese nekonečnou radost a naději, kterou potřebujeme v tomto čase více než kdykoli jindy!

S. Kateřina Klosová

Ze slov papeže Františka: Na svátek svatého Františka z Assisi papež František podepsal novou encykliku, která nese název „Fratelli tutti“ – „Všichni bratři“, jako

určitou výzvu, jak se postavit k posledním časům, ve kterých žijeme. Přinášíme z ní úryvek: „Nesmíme vynechat zmínku o tom, že přát dobro druhému a společnosti znamená také přičinit se o to, abychom zráli jako osoby a jako společnost, a to v oblasti různých morálních hodnot, které vedou k celostnímu lidskému vývoji. V Novém zákoně se zmiňuje plod Ducha Svatého, který se řecky řekne *aghatosyné* (srv. *Gal* 5,22). Tento pojem znamená *být blízce připoután k dobru, hledat dobro*. Znamená to usilovat o to, abychom darovali druhým to, co je nejcennější: dovolit jim vyžrát, vyrůst v dobrém životě, ve cvičení se ve ctnostech, a ne pouze v hledání dobrého materiálního zajištění. V latině existuje podobné slovo: *bene-volentia*, to znamená být připoután k tomu, že druhému přeji dobro. Znamená to silnou touhu po dobru, náklonnost ke všemu, co je dobré a vznešené, co nás *nutí* naplňovat životy druhých tím, co je krásné, božské a následováníhodné.“

